

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

Кафедра психіатрії, наркології та медичної психології

СИЛАБУС

Психодіагностика

(назва навчальної дисципліни)

Обов'язкова навчальна дисципліна

(навчальна дисципліна обов'язкова/ вибіркова)

рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
спеціальність	225 «Медична психологія»
кваліфікація освітня	магістр медичної психології
кваліфікація професійна	Лікар-психолог
освітньо-професійна програма	«Медична психологія»
форма навчання	денна
курс(и) та семестр(и) вивчення навчальної дисципліни	II-III курс, 4-5 семестри

УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри психіатрії,
наркології та медичної психології
Зав. кафедри _____ Андрій Скрипніков
Протокол від 28.08.2024 № 1

ДАНИ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові науково- педагогічного працівника, науковий ступінь, учене звання	д.мед.н., проф. Скрипніков Андрій Миколайович д.мед.н., проф. Ісаков Рустам Ісроілович д.мед.н., проф. Герасименко Лариса Олександрівна к.мед.н., доцент Рудь Вадим Олексійович к.мед.н., доцент Фисун Юрій Олександрович к.мед.н., доцент Кидонь Павло Володимирович
Профайл науково- педагогічного працівника	https://psychiatry.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	+380504050196 +380507562244
Е-mail:	psychiatry@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://psychiatry.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів/годин – 6/180, із них:

Лекції (год.) – 24

Практичні заняття (год.) – 72

Самостійна робота (год.) – 84

Вид контролю – підсумковий модульний контроль

Політика навчальної дисципліни

Організація освітнього процесу за освітньою компонентою «Психодіагностика» реалізується на кафедрі психіатрії, наркології та медичної психології Полтавського державного медичного університету відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті» та інших діючих нормативних документів (<https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-documenti>).

Реалізація освітнього процесу в особливих умовах (військовий стан, карантин під час пандемії т.ін.) відбувається за допомогою технологій дистанційного навчання, зокрема лекції та практичні заняття проводяться з використанням платформи Zoom, Google Meet, Google Classroom та ін.

Полтавський державний медичний університет є самостійним, незалежним і відповідальним вищим навчальним закладом у прийнятті рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації освітнього процесу, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності, самостійного добору та розстановки кадрів у межах, установлених Законом України «Про вищу освіту» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/print1382613528661298#Text>).

Вивчення дисципліни потребує: підготовки до практичних занять; виконання самостійної роботи відповідно до робочої програми навчальної дисципліни;

опрацювання рекомендованої базової, допоміжної літератури, інформаційних ресурсів.

Підготовка та участь у практичних заняттях передбачає: ознайомлення з силабусом навчальної дисципліни та тематичними планами практичних занять; вивчення теоретичного матеріалу; виконання завдань, запропонованих для самостійного опрацювання.

Результатом підготовки до заняття має бути здобуття психологічних знань: формування поняття про наукові методи психодіагностики, етику психодіагностики, юридичні та організаційні засади діяльності психодіагноста; навчання користуванню базовими методами психодіагностики; вивчення прийомів психодіагностичної бесіди, спостереження та експерименту; ознайомлення з основними проблемами психодіагностики на сучасному етапі. Відповіді здобувача мають містити ознаки самостійності виконання поставлених завдань, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Контрольні заходи оцінювання навчальної діяльності здобувачів включають поточний та підсумковий контроль знань, умінь і навичок студентів відповідно до Положення про організацію і методику оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/NMQ6RVrpAGYUkpw1JoSJaApnMMMwbKdxQN9FC2hu.pdf).

Контрольні заходи базуються на принципах: відповідності стандартам вищої освіти; використання стандартизованої та уніфікованої системи діагностики, спрямованої на застосування знань; визначеності критеріїв оцінювання; об'єктивності та прозорості технології контролю. Науково-педагогічний працівник обов'язково оцінює успішність кожного здобувача на кожному занятті за чотирибальною (традиційною) шкалою з використанням критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни, розроблених з урахуванням стандартизованих узагальнених критеріїв оцінювання знань студентів. Підсумковий модульний контроль здійснюється після вивчення програми модуля з дисципліни і проводиться на останньому занятті модуля.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані поважати честь і гідність інших осіб; відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальними програмами та планами, освітньо-науковими програмами.

Здобувачі вищої освіти повинні бути присутніми на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами (пропущені заняття повинні бути відпрацьовані відповідно до Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти Полтавського державного медичного університету (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/Tw1ZR7sjAmDI8i0uE6kRX5q2F80J6AiwZ2dvVIQ.pdf)).

Здобувачі вищої освіти повинні ефективно використовувати час навчальних занять для досягнення освітніх цілей; під час контрольних заходів не використовувати джерела інформації (усні (підказки), письмові (роботи інших осіб), друковані (книги, методичні посібники), електронні (телефони, планшети), заборонені викладачем, відповідно до Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та співробітників Полтавського державного медичного

університету

(https://www.pdmu.edu.ua/storage/n_process_vimo/docs_links/V7NzyqhQzHq53eACy2HYIG1IeuxV42DvO1Eq9tPA.pdf).

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчально-академічної етики та графіка навчального процесу; бути зваженим, уважним. Заохочення чи стягнення можуть застосуватися до здобувачів вищої освіти, які сумлінно виконують перераховані вимоги чи систематично порушують їх, відповідно до Положення про матеріальне заохочування за успіхи в навчанні здобувачів освіти Полтавського державного медичного університету (https://www.pdmu.edu.ua/storage/app/public/department-npr/docs_links/RmhZx0Lx1V0c6zZkg1mCkcW6omo3enMM4uB6C5bT.pdf).

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Психодіагностика – галузь психології, яка вивчає теорію і практику визначення психологічного діагнозу.

Ефективна професійна реалізація сучасного медичного психолога неможлива без цілісної системи знань про людину, яка формується у вищій школі. Програма навчальної дисципліни “Психодіагностика” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки.

Вивчення психодіагностики є необхідним для формування базової психологічної освіченості та культури майбутніх медичних психологів. Програмою передбачені лекційні і практичні заняття, на яких будуть інтенсивно застосовуватися інтерактивні, тренінгові форми роботи. Окрім аудиторних занять, програма включає значний обсяг самостійної роботи студентів з метою опрацювання теоретичних джерел і виконання самостійних практичних завдань.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки)

Пререквізити:

- фізіологія (знати фізіологічні процеси функціонування ЦНС);
- біологічна та біоорганічна хімія (знати біохімічні процеси, які лежать в основі патогенезу психічних розладів, біохімічні порушення, які викликаються психічними розладами);
- філософія (знати базові наукові парадигми, які лежать в основі розвитку психології);
- загальна психологія (знати закономірності функціонування психіки і її окремих сфер).

Постреквізити:

Знання, уміння і навички, здобуті в процесі вивчення психодіагностики, можуть бути використані для подальшого вивчення дисциплін: медична психологія, психіатрія, наркологія, соціальна психологія, комунікативна психологія, психологія кризових станів, психосоматика, перинатальна психологія.

Мета та завдання навчальної дисципліни:

- метою вивчення навчальної дисципліни «Психодіагностика» з історією та сьогоденням психодіагностики, сферою її застосування, базовими засадами

психодіагностичних обстежень; ознайомлення з загальними поняттями та закономірностями психодіагностики нормальної психічної діяльності та її патологічних проявів, формування навичок психодіагностичного обстеження, формування на цій основі психодіагностичних компетенцій, що є важливим елементом професійної підготовки та майбутньої діяльності медичного психолога.

– основними завданнями навчальної дисципліни «Психодіагностика» є оволодіння основними категоріями та поняттями психодіагностики; ознайомити із закономірностями та техніками застосування методів психодіагностики; засвоїти теоретичні основи та практичні навички досліджень у психодіагностиці; засвоїти етичні та юридичні аспекти застосування психодіагностичних методик в медицині.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (інтегральна, загальні, спеціальні)

Дисципліна забезпечує набуття студентами

компетентностей:

– *інтегральна:*

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я за спеціальністю 225 «Медична психологія» в умовах неповної або обмеженої інформації з урахуванням можливостей інноваційної медицини в мультидисциплінарному контексті соціальної та етичної відповідальності.

– *загальні:*

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

3. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

5. Здатність приймати обґрунтовані рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії.

6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

– *спеціальні (фахові, предметні):*

1. Здатність встановити психологічний контакт з людиною дорослого та дитячого віку.

2. Здатність скласти обґрунтований план дослідження психічних сфер у здорової людини.

3. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та практики.

4. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

5. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

6. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

7. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

Програмні результати навчання:

1. Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

2. Розуміти закономірності та особливості розвитку психічних явищ.

3. Ілюструвати прикладами закономірності та особливості функціонування і розвитку психічних явищ.

4. Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань, в тому числі з використанням новітніх інформаційних технологій.

5. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами аналізу літературних джерел.

6. Самостійно обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

9. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

10. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

11. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

12. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям.

13. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

14. Знати будову, особливості функціонування психіки у дорослих та дітей різного віку у нормі; вміти використовувати набуті знання в подальшому навчанні та у практичній діяльності лікаря.

15. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

Результати навчання для дисципліни:

по завершенню вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

1. Ключові поняття, теорії та закономірності, що складають категоріальний апарат психодіагностики.

2. Базові методи психодіагностики.

3. Показання і протипоказання для застосування різноманітних

психодіагностичних методик.

4. Принципи проведення психодіагностичних досліджень.
5. Принципи формування плану психодіагностичного обстеження.

вміти:

1. Аргументувати власні погляди на актуальні проблеми психодіагностики.
2. Аналізувати результати психодіагностичних обстежень.
3. Використовувати психодіагностичні інструменти при реалізації професійних функцій.
4. Оцінювати індивідуальні психологічні особливості психіки.
5. Володіти сучасними методами психодіагностики.
6. Сприяти створенню конструктивної атмосфери в процесі психодіагностичного процесу;
7. Визначати психічний стан та рівень соціально - психологічної адаптації хворих за допомогою методів психодіагностичного дослідження.

Тематичний план лекцій за модулем із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин
1.	Вступ до психодіагностики Питання: - історія та сучасний стан психодіагностики. - наукові принципи психодіагностики. - методи психодіагностики.	2
2.	Спостереження як метод психодіагностики Питання: - принципи психодіагностичного спостереження; - переваги і недоліки спостереження як методу психодіагностики. - місце спостереження у загальній схемі психодіагностичного обстеження.	2
3.	Бесіда як метод психодіагностики Питання: - види і типи психодіагностичної бесіди. - принципи планування психодіагностичної бесіди. - етичні аспекти психодіагностичної бесіди.	2
4.	Експеримент як метод психодіагностики Питання: - класифікація в експериментальній психодіагностиці. - принципи планування психодіагностичного експерименту. - етичні аспекти психодіагностичного експерименту.	2
5.	Схема патопсихологічного обстеження Питання: - планування патопсихологічного обстеження. - методики патопсихологічного обстеження. - аналіз результатів патопсихологічного обстеження.	2
6.	Нейропсихологічне обстеження	2

	Питання: - нейропсихологічні основи психодіагностики. - нейропсихологічне обстеження у психодіагностиці. - перспективи нейропсихології у психодіагностиці.	
7.	Психодіагностика інтелекту Питання: - основні методи психодіагностики інтелекту. - планування дослідження інтелекту. - інтерпретація результатів діагностики інтелекту.	2
8.	Психодіагностика емоцій Питання: - основні методи психодіагностики емоцій. - планування дослідження емоцій. - інтерпретація результатів діагностики емоцій.	2
9.	Психодіагностика свідомості Питання: - основні методи психодіагностики свідомості. - планування дослідження свідомості. - інтерпретація результатів діагностики свідомості.	2
10.	Психодіагностика особистості Питання: - основні методи психодіагностики особистості. - планування дослідження особистості. - інтерпретація результатів діагностики особистості.	2
11.	Проективні методики психодіагностики Питання: - класифікація проективних методів психодіагностики. - техніка застосування проективної психодіагностики. - інтерпретація проективних методик.	2
12.	Психодіагностичні тести Питання: - конструювання психодіагностичних тестів. - сфера застосування психодіагностичних тестів. - інтерпретація психодіагностичних тестів.	2
Усього		24

Тематичний план практичних занять за модулем із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№ з.п.	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет, завдання та історичні тенденції психодіагностики Питання: - наукове становлення психодіагностики. - наукова парадигма психодіагностики. - теоретичні засади психодіагностики.	2
2	Етичні та юридичні аспекти психодіагностики Питання:	2

	<ul style="list-style-type: none"> - етика психодіагностики. - юридична база психодіагностики. - принцип поінформованої згоди. 	
3	<p>Спостереження як метод психодіагностики</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - принципи психодіагностичного спостереження; - переваги і недоліки спостереження як методу психодіагностики. - місце спостереження у загальній схемі психодіагностичного обстеження. 	2
4	<p>Бесіда як метод психодіагностики</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - види і типи психодіагностичної бесіди. - принципи планування психодіагностичної бесіди. - етичні аспекти психодіагностичної бесіди. 	2
5	<p>Експеримент як метод психодіагностики</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - класифікація в експериментальній психодіагностиці. - принципи планування психодіагностичного експерименту. - етичні аспекти психодіагностичного експерименту. 	2
6	<p>Психологічні тести</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - класифікація в експериментальній психодіагностиці. - принципи планування психодіагностичного експерименту. - етичні аспекти психодіагностичного експерименту. 	2
7	<p>Конструювання тестів</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - історія тестів у психології. - класифікація психологічних тестів. - застосування психологічних тестів. 	2
8	<p>Контент-аналіз</p> <ul style="list-style-type: none"> - історія виникнення контент-аналізу як методу. - сфера застосування контент-аналізу. - особливості інтерпретації методом контент-аналізу. 	2
9	<p>Діагностика сприйняття</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи діагностики сфери сприйняття. - планування діагностики сфери сприйняття. - техніки діагностики сфери сприйняття. 	2
10	<p>Діагностика мислення та мови</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи діагностики сфери мислення. - планування діагностики сфери мислення. - техніки діагностики сфери мислення. 	2
11	<p>Діагностика пам'яті та уваги</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи діагностики пам'яті та уваги. - планування діагностики пам'яті та уваги. - техніки діагностики пам'яті та уваги. 	2
12	<p>Діагностика інтелекту</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи діагностики інтелекту. - планування діагностики інтелекту. - техніки діагностики інтелекту. 	2
13	<p>Діагностика емоцій</p>	2

	<p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи діагностики емоцій. - планування діагностики емоцій. - техніки діагностики емоцій. 	
14	<p>Діагностика ефекторно-вольової сфери</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи діагностики ефекторно-вольової сфери. - планування діагностики ефекторно-вольової сфери. - техніки діагностики ефекторно-вольової сфери. 	2
15	<p>Діагностика свідомості</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи діагностики свідомості. - планування діагностики свідомості. - техніки діагностики свідомості. 	2
16	<p>Діагностика типології особистості, темпераменту та характеру</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи діагностики особистості. - планування діагностики особистості. - техніки діагностики особистості. 	2
17	<p>Діагностика розладів особистості</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи діагностики розладів особистості. - планування діагностики розладів особистості. - техніки діагностики розладів особистості. 	2
18	<p>Патопсихологічне обстеження</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планування патопсихологічного обстеження. - техніки патопсихологічного обстеження. - інтерпретація патопсихологічного обстеження. 	2
19	<p>Нейропсихологічне обстеження</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планування нейропсихологічного обстеження. - техніки нейропсихологічного обстеження. - інтерпретація нейропсихологічного обстеження. 	2
20	<p>Проективні методи психодіагностики</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - теоретичні засади проективних методів психодіагностики. - класифікація проективних методів психодіагностики. - техніки застосування проективних методів психодіагностики. 	2
21	<p>Діагностика нейророзвитку</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи діагностики нейророзвитку. - показання до застосування методів діагностики нейророзвитку. - техніки діагностики нейророзвитку. 	2
22	<p>Патопсихологія дитячого віку</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи патопсихологічного обстеження дітей. - показання до патопсихологічного обстеження дітей. - техніки психодіагностичної роботи із дітьми. 	2
23	<p>Діагностика депресії</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методики для діагностики депресії. - особливості психодіагностичної роботи з депресивними пацієнтами. 	2

	- інтерпретація шкал, які діагностують депресію.	
24	Діагностика тривожно-фобічних станів Питання: - методики для діагностики тривожно-фобічних станів. - особливості психодіагностичної роботи з тривожними пацієнтами. - інтерпретація шкал, які діагностують тривожно-фобічні стани.	2
25	Діагностика стрес-асоційованих станів Питання: - методики для діагностики стрес-асоційованих станів. - особливості психодіагностичної роботи з пацієнтами у стресовому стані. - інтерпретація шкал, які діагностують стрес-асоційовані стани.	2
26	Психодіагностичні інструменти у терапії деменції Питання: - психодіагностика хворих на деменцію. - психодіагностика опікунів хворих на деменцію. - особливості психодіагностичної роботи із хворими на деменцію.	2
27	Діагностика хімічних залежностей Питання: - методики для діагностики хімічних залежностей. - особливості діагностики хімічних залежностей. - інтерпретація шкал, які діагностують хімічні залежності.	2
28	Діагностика нехімічних залежностей Питання: - методики для діагностики нехімічних залежностей. - особливості діагностики нехімічних залежностей. - інтерпретація шкал, які діагностують нехімічні залежності.	2
29	Психодіагностичні інструменти у терапії шизофренії. Питання: - методики для діагностики шизофренії. - особливості діагностики шизофренії - інтерпретація шкал, які діагностують шизофренію.	2
30	Шкала PANSS. Структура і загальна характеристика. Питання: - загальна характеристика PANSS. - структура PANSS. - показання до застосування PANSS.	2
31	Шкала PANSS. Особливості застосування та інтерпретації. Питання: - принципи інтерв'ю в рамках PANSS. - фактори спотворення при застосуванні PANSS. - інтерпретація інтерв'ю PANSS.	2
32	Діагностика суїцидальності Питання: - методики діагностики суїцидальності. - особливості діагностики суїцидальності. - особливості психодіагностики суїцидально налаштованих пацієнтів.	2
33	Діагностика побічних ефектів на тлі терапії антипсихотиками. Питання: - методи діагностики побічних ефектів на тлі терапії антипсихотиками. - показання для діагностики побічних ефектів терапії антипсихотиками. - техніки діагностики побічних ефектів терапії антипсихотиками.	2
34	Діагностика якості життя	2

	Питання: - класифікація методів діагностики якості життя. - особливості діагностики якості життя. - інтерпретація шкал діагностики якості життя.	
35	Діагностика адаптації і дезадаптації Питання: - методи діагностики адаптації. - показання до діагностики адаптації. - особливості діагностики адаптації.	2
36	ПМК	2
Усього		72

Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	92
3	Підготовка до підсумкового модульного контролю	4
Разом		96

Індивідуальні завдання

Виконання індивідуального завдання передбачає підготовку повідомлення або написання реферату на основі опрацювання першоджерел на одну із запропонованих тем:

1. Сучасні тенденції розвитку психодіагностики.
2. Історія психодіагностики в Україні.
2. Роль психодіагностики у медичній діяльності.
4. Корелятивний аналіз у психодіагностиці.
5. 16-факторний особистісний опитувальник Р. Кеттела.
6. Ефект Хотторна у психодіагностиці.
7. Ефект Пігмаліона у психодіагностиці.
8. Дефініції та задачі психодіагностики.
9. Тест ММРІ.
10. Психодіагностика і біоетика.
11. Юридична база психодіагностичної діяльності.
12. Візуальна психодіагностика.
13. Контент-аналіз творчості.
14. Герман Роршах.
15. Репертуарні матриці.
16. Наукові парадигми психодіагностики.
17. Алгоритм вибору методів психологічного дослідження.
18. Етичні аспекти психологічних експериментів.
19. Психодіагностика манери письма.
20. Роль супервізії у психодіагностичному процесі.
21. Шкала PANSS.
22. Діагностика мотивації.

23. Діагностика міжособистісних стосунків.
24. Діагностика когнітивних помилок.
25. Психодіагностика сенсорної сфери.
26. Діагностика креативності.
27. Вікова психодіагностика.
28. Макс Люшер. Кольорова психодіагностика.
29. Ганс Айзенк і діагностика інтелекту.
30. Тенденції розвитку психодіагностики.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів вищої освіти до підсумкового модульного контролю

1. Визначення, предмет і задачі психодіагностики.
2. Структура психодіагностики.
3. Міміка як об'єкт психодіагностики.
4. Роль психологічного діагнозу у психіатрії.
5. Структура психологічного діагнозу.
6. Етапи психодіагностичного процесу.
7. Нейропсихологічна діагностика.
8. Загальна характеристика проєктивних методів психодіагностики.
9. Вимоги до методів психодіагностики.
10. Психологічний профіль психодіагноста.
11. Мовний контакт у психодіагностичному процесі.
12. «Мова тіла» у психодіагностичному інтерв'ю.
13. Ефект катарсису у психодіагностичному інтерв'ю.
14. Фактори спотворення результатів експерименту.
15. Адаптивне тестування.
16. Конструювання тестів.
17. Поняття надійності тесту.
18. Комплексне дослідження особистості.
19. Метод контент-аналізу.
20. Адитивні та інтерпретативні проєктивні методики.
21. Конститутивні та імпресивні проєктивні методики.
22. Конструктивні та рефрактивні проєктивні методики.
23. Катартичні та експресивні проєктивні методики.
24. Тести здібностей.
25. Концептуальні підходи до діагностики інтелекту.
26. Дослідження соціального та емоційного інтелекту.
27. Основні концепції дослідження особистості (філософсько-літературний, клінічний, експериментальний).
28. Діагностика мовного розвитку у дітей.
29. Конструювання тестів.
30. Ефект плацебо у психодіагностиці.
31. Діагностика ціннісної сфери.
32. Вільні самоописи з наступною контент-аналітичною обробкою.
33. Трансфер і контртрансфер у психодіагностичному процесі.
34. Психотерапевтичні ефекти психодіагностичного процесу.
35. Поняття валідності психологічних досліджень.

36. Переваги і недоліки польових експериментів.
37. Переваги і недоліки лабораторних експериментів.
38. Етапи психодіагностичного процесу.
39. Адаптація тестів.
40. Стандартизація тестів.
41. Вимоги до особистості психодіагноста.
42. Профілактика вигорання у психодіагноста.
43. Об'єктивний та суб'єктивний підхід у психодіагностиці.
44. Критеріально та нормативно орієнтовані тести.
45. Специфікація тесту. Розробка матриці маніфестацій.
46. Структуроване і неструктуроване інтерв'ю.
47. Стандартизовані самозвіти у формі описів і самоописів.
48. Роль психодіагностики в контексті новацій МКХ-11
49. Планування психологічних досліджень.
50. Психодіагностика соціальної адаптації.

Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю

1. Самостійно вести спрямовану психологічну бесіду, скласти психологічну характеристику, оцінювати особистість, розвиток основних психічних функцій.
2. Скласти план психодіагностичного дослідження.
3. Уміти побудувати концепцію психодіагностичного обстеження.
4. Уміти оцінити результати психодіагностичного дослідження.
5. Проводити обстеження сфери сприйняття.
6. Здійснювати комплексну оцінку стану сфери мислення та мовних функцій.
7. Оцінювати стан пам'яті з урахуванням вікових особливостей.
8. Здійснювати обстеження пацієнтів з метою оцінки їх здатності до концентрації уваги.
9. Обстежувати стан і рівень розвитку інтелекту з урахуванням вікових особливостей.
17. Уміти будувати стратегію психодіагностичних стосунків із пацієнтом залежно від його характерологічних особливостей.
18. Володіти навичками психогігієни у психодіагностичній діяльності.
19. Забезпечувати процесуальний характер психодіагностики в консультативному та корекційному процесах (діагностична функція).
20. Адаптувати психодіагностичний процес до запитів різних сфер суспільної практики (просвітницька функція).
21. Практично застосовувати отримані знання і здійснювати психодіагностичний моніторинг та прогнозування (розвивальна та комунікативна функція).

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Формою підсумкового контролю успішності навчання з дисципліни є підсумковий модульний контроль.

Підсумковий модульний контроль здійснюється після вивчення програми модуля з дисципліни і проводиться на останньому занятті модуля. До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які виконали всі види робіт,

передбачені навчальною програмою, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну (72 балів).

Студентам, які під час навчання з дисципліни мають середній бал успішності від 4,5 до 5,0 звільняються від складання ПМК і автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1

Критерії відповідності середнього балу поточної успішності результатам складання ПМК

Середній бал поточної успішності	Відповідність балам за ПМК	Традиційна оцінка
4,5	72	5
4,55	73	
4,6	74	
4,65	74	
4,7	75	
4,75	76	
4,8	77	
4,85	78	
4,9	78	
4,95	79	
5	80	

Форма проведення підсумкового контролю стандартизована і включає контроль теоретичної і практичної підготовки. Конкретні форми контролю:

- усне опитування;
- письмове тестування з використанням тестів II рівня;
- вирішення ситуаційних задач II рівня.

Максимальна кількість балів підсумковою контролю дорівнює 80.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо здобувач набрав не менше 50 балів з 80.

Система поточного та підсумкового оцінювання

Викладач обов'язково оцінює успішність кожного здобувача на кожному занятті за чотирибальною (традиційною) шкалою з використанням затверджених цикловою методичною комісією критеріїв оцінювання, розроблених з урахуванням стандартизованих узагальнених критеріїв оцінювання знань здобувачів.

Оцінка успішності є інтегрованою (оцінюються всі види роботи студента як під час підготовки до заняття, так і під час заняття) за критеріями, які доводяться до відома студентів на початку вивчення дисципліни.

Конвертація поточної оцінки, виставленої за традиційною 4-бальною шкалою, в багатобальну на кожному занятті не проводиться.

Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

Конвертація оцінки за традиційною 4-бальною шкалою у багатобальну (максимум 120 балів) проводиться лише після поточного заняття, яке передую

підсумковому модульному контролю. Конвертація проводиться за таким алгоритмом:

а) підраховується середня оцінка студента за традиційною 4-бальною шкалою, отримана протягом поточних занять, що належать до цього модулю (з точністю до сотих балу);

б) для одержання конвертованої багатобальної сумарної оцінки поточної успішності за модуль середня оцінка, отримана за традиційною 4-бальною шкалою, помножується на коефіцієнт. Винятком є випадок, коли середня за традиційною 4-бальною шкалою оцінка становить 2 бали. У цьому разі студент отримує 0 балів за багатобальною шкалою;

в) середній бал поточної успішності розраховується на загальну кількість занять у модулі.

Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну діяльність під час вивчення модуля складає 120 балів.

Мінімальна кількість балів за модуль, яку повинен набрати здобувач при його вивченні для допуску до підсумкового модульного контролю, складає 72 бали.

Викладач, який веде групу, протягом наступного дня після складання підсумкового модульного контролю розраховує загальну кількість балів за модуль:

а) сума балів поточної успішності;

б) бали підсумкового модульного контролю.

Максимальна кількість балів за модуль складає 200 балів.

Оцінювання індивідуальних завдань здобувачів

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їх виконання та захисту.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості. Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Методи навчання

У процесі викладання дисципліни застосовуються різні методи навчання:

– за джерелом інформації та формування умінь і навичок: вербальні, наочні та практичні.

– в залежності від основних дидактичних завдань: отримання нових знань, формування вмінь та навичок, перевірки й оцінки знань, а також

– усне обговорення питань теми із залученням більшої частини студентів групи;

– бліц-опитування;

– дискусії з проблемних ситуацій;

– реферативні виступи;

– тестування в письмовій формі;

– виконання письмових завдань тощо.

Результат самостійної позааудиторної роботи студента відтворюється у формі представлення стендових доповідей або захисту реферативних робіт.

Форми та методи оцінювання

Контрольні заходи оцінювання навчальної діяльності визначають відповідність рівня набутих здобувачами знань і умінь, сформованих компетентностей вимогам освітньої програми і здійснюються з метою визначення рівня сформованості дисциплінарних компетентностей та відповідних результатів навчання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Контрольні заходи базуються на принципах: відповідності стандартам вищої освіти; використання стандартизованої та уніфікованої системи діагностики, спрямованої на застосування знань; визначеності критеріїв оцінювання; об'єктивності та прозорості технології контролю, дотримання правил академічної доброчесності.

Підсумкове оцінювання результатів навчання з дисципліни здійснюється за єдиною 200-бальною шкалою. Оцінка здобувача освіти відповідає відношенню встановленого при оцінюванні рівня сформованості професійних і загальних компетентностей до запланованих результатів навчання.

Оцінювання поточних результатів навчання

Оцінювання поточної навчальної діяльності проводиться науково-педагогічними працівниками під час практичних занять. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічним працівником та здобувачем вищої освіти у процесі навчання і формування навчальної мотивації здобувачів вищої освіти. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як науково-педагогічним працівником – для коригування технологій, методів і засобів навчання, так і здобувачами вищої освіти – для планування самостійної роботи.

Поточний контроль проводиться у формі *усного опитування, вирішення ситуаційних завдань, письмового контролю, письмового та програмного комп'ютерного тестування на практичних заняттях, дискусії, тощо.*

Підсумковий модульний контроль (ПМК) – форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу з дисципліни на підставі поточного контролю та виконаних індивідуальних завдань на останньому занятті.

Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Психодіагностика».
2. Тематичні плани лекційних та практичних занять з дисципліни.
3. Завдання для самостійної роботи студентів.
4. Питання та завдання для поточного контролю знань і умінь студентів.
5. Тестові завдання з дисципліни II рівня.
6. Ситуаційні задачі з дисципліни II рівня.
7. Навчальний атлас експериментальних методів дослідження психічної діяльності людини.
8. Навчальні фільми.
9. Відеолекції.

Рекомендована література

Базова:

1. Галян І.М. Психодіагностика: Навчальний посібник для студентів вузів. – К.: Академвидав, 2009. – 464 с.
2. Герасименко Л.О. Психогенні психічні розлади / Л. О. Герасименко, А.М. Скрипніков, Р.І. Ісаков // навч.-метод. посіб. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 208 с.
3. Герасименко Л.О. Реакція на важкий стрес та розлади адаптації: навчальний посібник / Л.О. Герасименко, А.М. Скрипніков, Р.І. Ісаков – К.: ВСВ «Медицина», 2023. 120 с.
4. Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: «Ника-Центр» – 2009. – 399 с.
5. Моргун В.Ф., Тітов І.Г. Основи психологічної діагностики. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2009.
6. Булах І.Є., Мруга М.Р. Створюємо якісний тест: Навчальний посібник. – К.: Майстер-клас. – 2006.
7. Лемак М.В., Петрище Ю.В. Психологу для роботи: діагностичні методики. Методичне видання. – Ужгород, Видавництво А. Гаркуші. – 2012. – 616 с.
8. Скребець В. О. Основи психодіагностики: Навчальний посібник для вузів. – К.: Слово, 2003.

Допоміжна:

1. Петровська І. Р. Психодіагностика : Методичні матеріали до навчального курсу / І. Р. Петровська. – Львів : Малий видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка , 2016. – 76 с.
2. Петровська І. Р. Психометричні основи психодіагностики : метод. вказівки до навчального курсу «Психодіагностика» / І. Р. Петровська. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 24 с.
3. Петровська І.Р. Практикум з психодіагностики. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 52 с.
4. Становлення сучасної парадигми психологічної діагностики когнітивного розвитку учнів : монографія / С.А. Гончаренко, Л.О. Кондратенко та ін. – Кіровоград : Імекс – ЛТД, 2012 – 208 с.
5. Шамлян К. Проективні методи дослідження особистості : підручник / К. Шамлян, М. Кліманська; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. - Львів, 2014. - 465 с.
6. Archer, R.P., M. Maruish, E.A. Imhof, & C. Piotrowski (1991). Psychological test usage with adolescent clients: 1990 survey findings. *Professional Psychology: Research and Practice*, 22, 247-252.
7. Blatt, S.J. (2006). Where have we been and where are we going? Reflections on 50 years of personality assessment. *Journal of Personality Assessment*, 50, 343-346.
8. Piotrowski, C., J.W. Keller, & T. Ogawa (1993). Projective techniques: An international perspective. *Psychological Reports*, 72, 179-182.
9. Sadykova, A., Kimb, A., & Musac K. (2012). Psychodiagnostics in student's understanding. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 69, 394-398.

Інформаційні ресурси

Medscape from WebMD <http://www.medscape.com>

National Guideline Clearinghouse <https://www.guideline.gov/>

The Cochrane Collaboration The Cochrane Library <http://www.cochrane.org/>

National Institute for Health and Clinical Excellence (NICE)

<https://www.nice.org.uk/>

The National Health and Medical Research Council (NHMRC)

<https://www.nhmrc.gov.au>

Royal College of Physicians <https://www.rcplondon.ac.uk/>

AMA (American Medical Association) <https://www.ama-assn.org/>

Розробник (розробники):

д.мед.н, професор закладу вищої освіти Андрій Скрипніков,

д.мед.н., професор закладу вищої освіти Рустам Ісаков,

д.мед.н., професор закладу вищої освіти Лариса Герасименко